Förslag till rådets beslut om ändring av beslut 77/271/Euratom om genomförandet av beslut 77/270/Euratom som ger kommissionen befogenhet att ta upp Euratom-lån i syfte att bidra till finansieringen av kärnkraftverk

(2003/C 45 E/23)

KOM(2002) 457 slutlig

(Framlagt av kommissionen den 6 november 2002)

MOTIVERING

1. **Rättslig grund för Euratom-lån**

Euratom-lån infördes genom rådets beslut 77/270/Euratom av den 29 mars 1977 som ger kommissionen befogenhet att ta upp Euratom-lån i syfte att bidra till finansieringen av kärnkraftverk.

Taket för inlåning fastställdes ursprungligen i rådets beslut 77/271/Euratom av den 29 mars 1977 om genomförandet av rådets beslut 77/270/Euratom enligt följande.

> *"Enda artikel*
>
> Lån som tas upp inom ramen för artikel 1 i beslut 77/270/Euratom får uppgå till ett högsta sammanlagt belopp på 500 miljoner europeiska beräkningsenheter; den europeiska beräkningsenheten är definierad i beslut 75/250/EEG.
>
> När det sammanlagda värdet av de transaktioner som har gjorts uppgår till 300 miljoner europeiska beräkningsenheter, skall kommissionen informera rådet som så snart som möjligt enhälligt skall besluta om fastställandet av ett nytt belopp."

Taket har höjts genom olika ändringar av rådets beslut 77/271/Euratom, senast (rådets beslut 90/212/Euratom av den 23 april 1990) med 1 000 miljoner ecu till 4 000 miljoner ecu (med informationsplikt när 3 800 miljoner ecu uppnåddes).

Omfattningen på Euratomlånen utvidgades genom rådets beslut 94/179/Euratom av den 21 mars 1994 om ändring av beslut 77/270/Euratom som ger kommissionen befogenhet att ta upp Euratom-lån i syfte att bidra till den finansiering som krävs för att förbättra säkerheten och öka effektiviteten i kärnkraftverken i vissa stater utanför gemenskapen.

Enligt artikel 1 ges kommissionen

> "... befogenhet att ta upp sådana lån inom de ovan nämnda ramarna för vilka de upplånade medlen skall användas till lån för att finansiera projekt för att förbättra säkerheten och öka effektiviteten i kärnkraftverk i de icke-medlemsländer som är upptagna i bilagan. För att det skall vara möjligt att låna till dessa projekt skall de
>
> — avse antingen kärnkraftverk eller anläggningar inom kärnkraftsområdet som är i drift eller under uppförande eller också nedmontering av anläggningar där teknisk anpassning inte är försvarbar i tekniskt eller ekonomiskt hänseende,
>
> — ha erhållit alla nödvändiga nationella tillstånd, och särskilt tillstånd från de myndigheter som handhar frågor om säkerheten,
>
> — ha tillstyrkts av kommissionen i tekniskt och ekonomiskt hänseende.
>
> Kommissionen kan endast ta upp lån som grundar sig på låneansökningar.

Upplåningstransaktionerna och de därmed förbundna utlåningstransaktionerna skall anges i samma valuta och samma villkor skall gälla för återbetalning av kapitalbelopp och ränta. Kostnader som uppstår för gemenskapen vid ingåendet och genomförandet av varje transaktion skall bäras av de företag som mottar lånen."

Följande länder kan komma i fråga enligt bilagan till ovanstående beslut: Bulgarien, Ungern, Litauen, Rumänien, Slovenien, Tjeckien, Slovakien, Ryska federationen, Armenien och Ukraina.

2. **Konsolidering av besluten**

Kommissionen kommer separat att föreslå rådet en konsolidering av beslut 77/270/Euratom och 94/179/Euratom, främst för att

— garantera att de nuvarande och de blivande medlemsstaterna efter anslutningen behandlas lika,

— garantera att säkerhets- och effektivitetsfrågor förblir viktiga kriterier för att projekt skall kunna komma i fråga,

— garantera att avvecklingsprojekt inom gemenskapen på vissa villkor uttryckligen kan komma i fråga.

3. **Inlånings- och utlåningstak**

Det nuvarande inlåningstaket är satt till 4 000 miljoner euro. Av detta belopp har 2 876 miljoner euro använts för inlåning med anknytning till lån till mottagare i medlemsstaterna. Lån som beviljats vissa länder utanför gemenskapen uppgår nu till omkring 900 miljoner euro (212,5 miljoner euro + ett belopp i euro motsvarande 585 miljoner amerikanska dollar [1]). Det totala beloppet som använts eller avsatts är alltså omkring 3 776 miljoner euro. Detta är i närheten av den gräns för informationsplikt på 3 800 miljoner euro som rådet fastställt. Ett antal ansökningar om Euratom-lån håller på att prövas, och var och en av dem kan överskrida återstoden till utlåningsgränsen (ca 224 miljoner euro). Låneansökningarna inlämnas till kommissionen var för sig och efterhand som de blir klara. För att se till att utlåningstaket inte är ett hinder, anser kommissionen det lämpligt att informera rådet innan den formella informationsgränsen uppnås och att föreslå en höjning av gränsen.

4. **Motivering till en höjning av inlånings- och utlåningstaket**

Tack vare att Euratom-lånens räckvidd 1994 utvidgades till vissa stater utanför gemenskapen har kommissionen ett kraftfullt finansiellt verktyg som kan användas för att främja kärnsäkerheten öster om EU:s gränser. De två nyligen fattade besluten att bevilja lån till projekt i Bulgarien och Ukraina visar att instrumentet kan användas för att stödja kommissionens politik ute på fältet. Vår medverkan i dessa projekt innebär att de kommer att avslutas med västerländsk säkerhetsstandard och underlätta liknande insatser i framtiden. I bägge ärendena har man enats om åtaganden beträffande säkerheten i äldre enheter med de berörda länderna.

Kommissionen ger sitt uttryckliga stöd till ökningen av taket för Euratom-lån, eftersom det i kombination med andra finansiella instrument, t.ex. gemenskapsbidrag, kan bidra positivt till att uppnå de mål som Europeiska rådet beslutade vid sitt möte i Köln i juni 1999 beträffande kärnteknisk säkerhet i kandidatländerna och Östeuropa. Även om en grundlig bedömning av frågorna om kärnteknisk säkerhet i kandidatländerna fortfarande pågår inom rådets grupp för atomfrågor, står det redan klart att omfattande investeringar kommer att krävas för att dessa länder skall uppnå en säkerhetsstandard som är jämförbar med EU:s.

[1] Den 28 november 2000 var växlingskursen 1 euro = 0,85 USD, dvs. 585 miljoner amerikanska dollar = 688 miljoner euro.

Dessutom kommer det att krävas omfattande investeringar både för avveckling av ett antal anläggningar som inte kan upprustas och av andra installationer. Till skillnad från vad som är fallet i EU finns i allmänhet inga medel avsatta för dessa investeringar. Möjligheten till Euratom-lån kommer att spela en stor roll för att hjälpa dessa länder att inleda sina avvecklingsprogram.

5. **Slutsats**

Enligt förslaget skall taket höjas från 4 000 miljoner euro till 6 000 miljoner euro, och kommissionen skall vara skyldig att underrätta rådet när utlåningen uppgår till 5 500 miljoner euro. Dessa nya gränser skulle innebära att den pågående prövningen av ansökningar om Euratom-lån kan fortsätta och läggas fram för beslut av kommissionen när och om så befinns lämpligt.

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen,

med beaktande av rådets beslut 77/270/Euratom av den 29 mars 1977 som ger kommissionen befogenhet att ta upp Euratom-lån i syfte att bidra till finansieringen av kärnkraftverk ([1]), särskilt artikel 1 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) I rådets beslut 77/271/Euratom ([2]) föreskrivs att när de genomförda transaktionerna uppgår till sammanlagt 3 800 miljoner euro, skall kommissionen underrätta rådet som enhälligt på förslag av kommissionen skall besluta om att snarast möjligt fastställa ett nytt belopp.

(2) De totala transaktionerna uppgår till nästan 3 800 miljoner euro, såsom fastställs i beslut 90/212/Euratom.

(3) Genom beslut 94/179/Euratom utvidgas räckvidden på Euratom-lånen till att omfatta vissa länder i Central- och Östeuropa och i Oberoende staters samvälde, och ett sådant instrument anses fortfarande ändamålsenligt.

(4) Erfarenheten har visat att det är önskvärt att med 2 000 miljoner euro höja det totalbelopp som kommissionen har befogenhet att låna upp på Europeiska atomenergigemenskapens vägnar.

(5) Därför bör beslut 77/271/Euratom ändras.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Enda artikel

Den enda artikeln i beslut 77/271/Euratom skall ersättas med följande:

”*Enda artikel*

Lån som tas upp inom ramen för artikel 1 i beslut 77/270/Euratom får uppgå till ett högsta sammanlagt belopp på 6 000 miljoner euro.

När det sammanlagda värdet av de transaktioner som har gjorts uppgår till 5 500 miljoner euro, skall kommissionen underrätta rådet, vilket så snart som möjligt enhälligt med utgångspunkt i kommissionens förslag skall besluta om fastställandet av ett nytt belopp.”

([1]) EGT L 88, 6.4.1977, s. 9. Beslutet ändrat genom beslut 94/179/Euratom (EGT L 84, 29.3.1994, s. 41).

([2]) EGT L 88, 6.4.1977, s. 11. Beslutet senast ändrat genom beslut 90/212/Euratom (EGT L 112, 3.5.1990, s. 26).